

קדושת התמיד / י"ז תמוז

1. משנה תענית (פרק ד', ו')

הַמֵּשֶׁה דְּבָרִים אֲרַעוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּשִׁבְעָה עֶשְׂרֵי בְּתַמּוּז, וְחִמְשָׁה בְּתַשְׁעָה בְּאָב. בְּשִׁבְעָה עֶשְׂרֵי בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְלוּתוֹ, וּבִטְלַת הַתְּמִיד, וְהִבְקָעָה הָעֵיר, וְיִשְׂרָף אֶפְסֹסְטָמוֹס אֶת הַתּוֹרָה, וְהָעֵמִיד צֶלֶם בְּהִיכָל. בְּתַשְׁעָה בְּאָב נִגְזַר עַל אֲבוֹתֵינוּ שְׁלֹא יִבְנְסוּ לְאָרֶץ, וְחָרַב הַבַּיִת בְּרֵאשׁוֹנָה וּבְשֵׁנִיָּה, וְנִלְכְּדָה בֵּיתָר, וְנִחְרְשָׁה הָעֵיר:

2. עולת ראי"ה (א', עמ' קכ"ו)

שורש הקדושה התמידית, המתאימה לקדושת התמיד, והשפעתו על תוכן התפילה, היא קשורה בהכרח, שבפנימיות יסוד החיים שלנו מונח אוצר קדוש, יקר ומרומם מאד, שהוא מצד עצמו עומד הוא למעלה מכל פגם, קשור הוא בהאור האלוקי הממולא צחצחות אין קץ, ויושר וצדק חסד ואמת, אהבה וגבורה הוא מלא תמיד. אלא שהצורך של ירידת הנשמה, וקשור ערכי החיים בתחומים מצומצמים ובתכונות חומריות, הוא המביא את האפשרויות של הטבעה, של ירידה, ושל שיקוע תדירי במעבי החטא. ולעומת זה פועלת היא ההעלאה התדירית, מיסוד קדושת התמיד, עולת תמיד, באותיות תולע, שדורשי רשומות הזכירה, כלומר התולע האוכל לאטו, מהרס בהדרגה, ומכלה את החוסן של אור החיים אשר לעוז הקדש, בפועלתו האיטית המהרסת תדיר, ובאה הקדושה של התמיד, הפועלת תמיד בלא הפסק עליה של הסמכה, עולת-תמיד, והיא מנצחת את ההשחתה האיטית התדירה, מפני שהיסוד הפנימי של הנשמה הלא הוא קדש קדשים, "מראש צורים אראנו", קדושת האבות, שגם הם הינם יסודות התפלה, המשלימים את קדושת התמיד. כנגד אבות ג"כ תקנום (שם), כאשר תקנום כנגד תמידיו, ואלו ואלו דברי אלוקים חיים. ומתוך ההשקפה הבהירה, שיש כאן אור קדוש מופלא, אסור בסביבה של תכן המכחה את אורו, ומונע ממנו את הוד זהרו, הרחמים מתגוללים, להושיע, לעלות מאפלה לאורה.

3. שם (עמ' קל"א)

עולת תמיד העשויה בהר סיני, לריח ניחוח אשה לד'. מצויינת היא התכונה של קרבת ישראל לפני הר סיני. נחלת קודש היתה מאז לישראל ממורשת האבות, שקים אברהם אבינו כל התורה כולה עד שלא ניתנה, ומדרכיו למדו בניו אבות העולם, אבל לא הסתגל העולם אז לקדושה תמידית, כי אם לקדושה מופיעה בשעתה. עולת תמיד, העליה התמידית, זהו ענין של תכונה העשויה בהר סיני.

4. ליקוטי מוהר"ן (א', תורה כ"ח)

ושמענו מפיו הקדוש, שזאת התורה מרמז בה כל הכוונות של פרשת התמיד שאומרים בבקר. ובאר לנו קצת, ועין בכוונות ותראה ותבין שכל הכוונות של פרשת התמיד מבוארים בתורה הזאת. כי מבואר שם בכוונות, שתמיד מכניע קליפות דעשיה... והוא סוד: "אל תיראי תולעת" וכו', ויש כנגדו בקליפה תולע אשר מכלה ואוכל הכל וכו'. ועל כן ציווה השם יתברך ברחמיו להקריב עולת תמיד, להתגבר עולת תמיד שבקדושה, שהוא בחינת תולעת יעקב, שעל התולע שבקליפה וכו'. ודע כי כל קרבן עולה, היא בבחינת לאה וכו'. ולכן בא עולת תמיד כנגדה, כדי למתק דיניה, כדי שלא ישלוט וימשול התולעת הטמא, ו"תולע" יחזור ל"עולת".

5. עין אי"ה (שבת א', עמ' 151)

נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה. ההתנערות לחיי האמת, להכרה האדירה, לחשק הנמרץ של הדבקות באור החיים של חי העולמים שיאיר ע"י אור הצדק החסד והמשפט, הלא הוא הדעת אותי אמר ד'. על כן מתחילה באה ההכרה של הצדק הטבעי, משא ומתן באמונה, שלמרות עומק ההטבעה שיש בנפש הישרה שעשה אותה אלוקים להיות סולדת מכל עול, הנה המאפל החומרי משגיא אותה ג"כ מזה הדרך הסלול. אחרי הצדק הטבעי הניקח עם ההרגשה הישרה, מתרוממת התביעה למידה יותר חזקה, שהרי באמת אין הצדק נשלם רק בזאת המידה שהוא בא בהרגשה הישרה, שהרי מידת ההרגשה קצרה היא מהשכיל אל כל פרטי הצדק המסתבכים לרבבות אופניהם, כ"א צריך עם יושר ההרגשה דרישה עיונית, איך למלא אחריו לכל רחבו, וזה אי אפשר כי אם ע"י דרישה בתורה, שבאה ע"י קביעות עתים, על כן משלים הדבר קביעת עתים לתורה. אע"פ שקביעות העיתים לא יספיקו להעמיד את הידיעה עד כדי סקירת עומק היושר והצדק לכל פרטיהם המרובים, מכל מקום ההרגשה בעצמה היא מתעלה כשהדעת טבועה בה על פי הסכמתה לקבוע עתים לרדוף לדעת את ד', ע"י הידיעה שאיננה ממלאה את כל תפקידה כי אם ע"י הוספת הדעת הבאה אליה מדי יום ביומו ע"י קביעות העיתים.